

Bibliatudomány minor

Programismertető

A Biblia az antikvitás óta a zsidó és a keresztény világ alapkönyve: alig van olyan fejleménye a nyugati kultúrának, amely ne függene össze valamilyen módon a Bibliában foglalt motívumokkal, történetekkel, személyekkel, elvekkkel vagy látásmóddal. Ebben az értelemben a Biblia civilizációnk és kulturális örökségünk megkülönböztetett, emblematis hordozója. Tanulmányozásán keresztül identitásunk alapjait, rétegeit és változásait ismerhetjük meg: a Biblia kialakulásának története az ókorba vezet vissza, hatás- és értelmezéstörténete pedig a későbbi korokon átívelve egészen máig tart. Így a bibliatudomány a legtöbb diszciplína számára fontos mondanivalóval bír, mint ahogy rengeteget köszönhet is más tudományágaknak: történelem és vallástudomány, régészet és nyelvészet, irodalomelmélet, filozófia, folklór, zene- vagy művészettörténet egyaránt szoros összefüggésben állnak a bibliatudománnyal.

A Biblia nem tehetett volna szert ilyen jelentőségre a vallási közeg nélkül, amelyben létrejött, és amely generációkon keresztül hagyományozta tovább. Ezért a bibliatudománynak óhatatlanul része a vallás és a teológia, művelői többségének fontos a hit és a vallási identitás. Ugyanakkor a Bibliát kezdettől fogva több vallási közösség is a magáénak vallja: ezek vagy elődeik a történelem során gyakran ellentétes, sőt ellenséges viszonyban álltak egymással. A különbségek és feszültségek lenyomata felfedezhető magában a Bibliában is, de még inkább tetten érhető a Bibliát magukénak valló felekezetek értelmezéseiben. A Vallástudományi Központ, illetve az Assziriológiai és Hebraisztikai Tanszék által közösen indított Bibliatudomány minor (BA) szakirány – az eddigi gyakorlatot folytatva – arra törekszik, hogy a felekezeti különbségektől elemelkedve, ugyanakkor a vallási és világnézeti meggyőződéseket messzemenően tiszteletben tartva toleráns és interdiszciplináris módon művelje a bibliatudományt. A felfogásbeli különbségeket úgy tekintjük, mint amelyek a Biblia aktualitásáról és dinamizmusáról tanúskodnak.

Magának a Bibliának a fogalmán sem ugyanazt érti minden felekezet és hagyomány: a különböző bibliai kánonok nem mind ugyanazokat a könyveket tartják szentnek. Sőt ugyanazokat a könyveket is több ókori változatban ismerjük (héber, görög, arámi, latin, stb.), és a modern fordítások is számos fontos eltérést mutatnak. Szakirányunk célja, hogy a bibliai irodalmat a lehető legszélesebb értelemben véve vizsgálja, beleértve ebbe nem csak a kánonon kívüli (ún. apokrif, pszeudepigráf), a kanonikus könyvek megértése szempontjából azonban igen jelentős egyéb iratokat, hanem a Biblia értelmezésével foglalkozó későbbi szövegeket is.

Képzésünk célja, hogy a hallgatók alapvető betekintést nyerjenek a bibliatudomány legfontosabb területeibe (kötelező tárgyak), illetve érdeklődésüknek megfelelően szabadon választhassanak az egyéb nyelvi és nem nyelvi kurzusok közül. Az utóbbiakkal arra is törekszünk, hogy a Kar sokszínű kínálatában jelen lévő bibliai vonatkozású kurzusokat egységesen elérhetővé tegyük. Kapcsolódni kívánunk mindezzel azokhoz a tiszteletre méltó előzményekhez, amelyek, többnyire bűvópatakként, mindig jelen voltak a Kar képzésében és kutatásában. Fontos szempont, hogy a szakirány elvégzéséhez nem szükséges a bibliai nyelvek ismerete (az angolé és/vagy más modern nyelveké tanácsos), ugyanakkor lehetőség van ezek tanulására is.

A Bibliatudomány diszciplináris minort elsődlegesen az ELTE BTK hallgatóinak hirdetjük meg, az előírt bemeneti követelmények figyelembevételével. Szívesen látjuk az ELTE társkarainak hallgatóit, valamint a más intézményekből érkező vendéghallgatókat is, ehhez azonban szükség van a felelős (szakgazda) hozzájárulására. A minorra való hivatalos belépés feltétele az egyetemi felvétel és a minorra történő felvétel – az utóbbihoz a „Bibliismeret” tárgy legalább jó érdemjeggyel való teljesítése szükséges. A felvehető hallgatók létszáma 15 fő. Nem vehetik fel a minort a nem BA-képzésben részt vevő hallgatók, a hebraisztika BA és BA-minor, valamint a vallástudomány BA-minor szakirány hallgatói. Egyes kurzusokat azonban, amelyek saját minorjukban nem szerepelnek, szabad kreditjeik terhére lényegében megkötés nélkül fölvehetnek a hallgatók.